

HIEARKKISESTA LUETTELOINNISTA

Kokemuksia Matti Saanion negatiiviarkiston haltuunotosta

Kuva-arkistokurssi 19.3.2013

Anni Wallenius

LÄHTÖKOHTIA

- museoiden suuret valokuvakokoelmat ja valokuvakokoelmien alhainen luettelointiaste
- museoiden kokoelmanhallintajärjestelmien ja –ajattelun esinekortistolähtöisyys: kokoelmanhallintajärjestelmät ovat edelleen ”sähköisessä muodossa olevia kortistoja”

TAVOITTEITA

- suurien arkistokokonaisuuksien hallinta
- **provenienssiperiaatteen** ja kokoelmanmuodostajan alkuperäisen kokoelmajärjestyksen kunnioittaminen → kokoelman osien väliset suhteet ja kokoelman alkuperäinen järjestys antavat kokoelmasta, sen käyttäjistä, käytöstä, merkityksestä ja osien välisestä suhteesta olennaista tietoa, joka katoaa, jos kokoelmayhteys menetetään

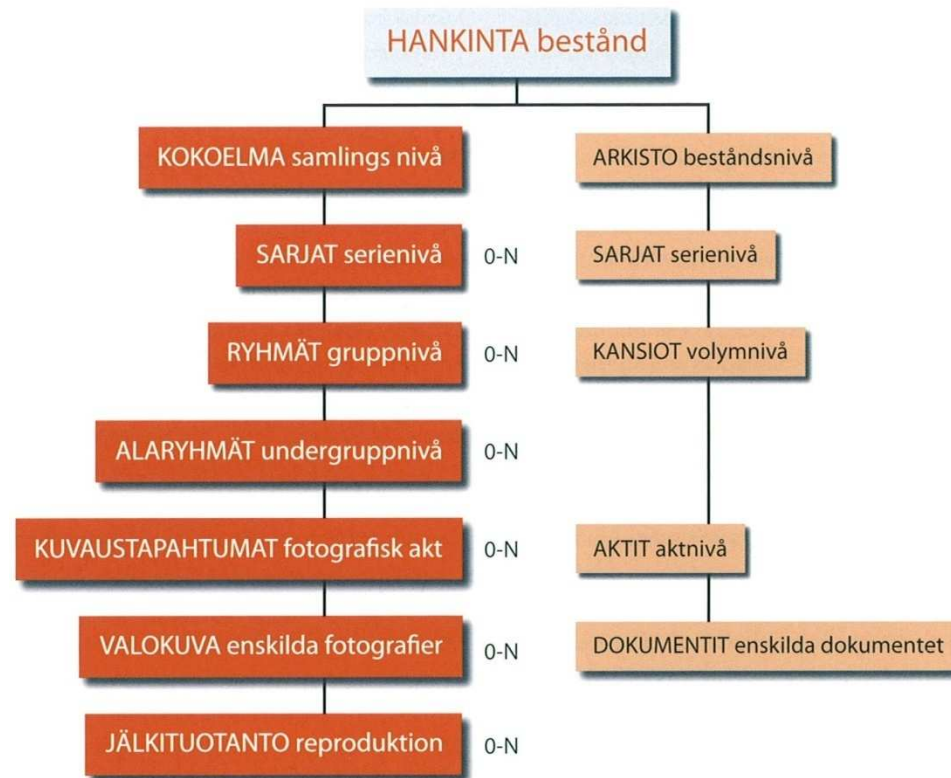
TYÖPROSESSI

- kokoelma pyritään kuvailemaan loogisena arkistokokonaisuutena
- alkuperäisiä luokituksia, numerointeja ym. käytetään apuna kokoelman järjestämisessä ja hallinnassa
- hankintaerän
kuvailu → kokoelmaselvitys → luettelointi

HIERARKKINEN TIETOMALLI

(Kuva: Isomursu, Kuvansa kullakin s. 57.)

Monitasoinen luettelointi – hierarkkinen tietomalli

Anne Isomursu, Suomen valokuvataiteen museo 2010

Lähde: Dataelementkatalog för registrering av fotografier. NAD-rådets Bildregistreringgrupp 1996

Kaavion vasemmassa laidassa on esitetty valokuva-arkiston ja oikeassa laidassa asiakirja-arkiston hierarkiat. Päätearkistot ovat ohjeistaneet viranomaisia muodostamaan arkistiaan suunnitelman ja arkistokaavan mukaan, jolloin arkistorakenteista muodostuu selkeitä. Valokuva-arkistoja on muodostettu perinteen ja arjen logiikan mukaisesti, mikä on helposti johtanut monimutkaisiin rakenteisiin. Tiedonhallintajärjestelmän kuvailuhierarkian ihanne on dynaaminen: ryhmiä voidaan jakaa alaryhmiksi ja perustaa rinnakkaisia ryhmiä kokoelman arkistorakenteen mukaisesti.

TAPPAUS SAANIO

- ammattivalokuvaaja ja valokuvataiteilija Matti Saanion koko tuotannon käsittävä negatiivikokoelma, n. 200 000 negatiivia
- aineistoa 1940-luvulta 1990-luvulle

DIAARI

Sarja

Kansio

Lehti

Liuska

Kuva

J-kuva

Diaarinumero D2008:169

Kokoelman nimi Matti Saanio

SARJOJEN LUTTELOINTITILASTO

Tunnus	Nimi	Sarjat	Kansiot	Lehdet	Liuskat	Kuvat	J-kuvat
A	Varhaiset	1	14	633	124	153	
B	Kulttuurimurros	1	9	195			
C	Leena Laakson luettelomat negatiivit	1	4	184			
D	Arkkitehtuuri ja taideteollisuus	1	7	296	29	34	
E	Rovaniemi, kulttuurihistoria, laivat	1	7	331	23	29	
F	Kulttuuriväki	1	7	387			
G	Marimekko	1	2	117	30	35	
H	Helsinki	1	8	395	112	122	
I	Inari	1	13	539	1414	1055	
J	Nurmijärvi ja Palojoki	1	4	171			
K	Kotiväki	1	18	723			
L	Sairaalat, puuta ja paperia	1	2	62	9	9	
M	Maailmalla	1	9				
N	Norja	1	9	323			
O	Oulu ja Kemi	1	5	260	320	426	
P	Pykeija	1	10	373			
R	Reidar	1	3				
S	Savotta	1	3	84	6	8	
T	Viljelijät	1	3	86	130	152	
U	Subjektiviset	1	20	10	11	11	
V	Voimalat	1	3	96	7	7	
Y	Ystävät ja sukulaiset	1	6	6	7	8	

Yhteensä: 22 166 5271 2222 2049

Lisää sarja

	Diaari	SARJA	Kansio	Lehti	Liuska	Kuva	J-kuva
Tunnus D2008:169/O							Lisää sarja
Sarjan tunnus	0					Tietue	16
Tallennuspäivä	22.3.2011	Päivytyspäivä	17.10.2011	Tallentaja	amw	Päivittäjä	amw
Aiemmat ark.tunnukset							
Proriteetti							
Sarjan nimi	Oulu ja Kemi						
Valokuvaaja	Saanio, Matti						
Kuvauspaikka							
Kuvausaika alku	1960-00-00	- 1983-00-00	Tarkenne				
Ajoituksen peruste							
Sisällönkuvailu	Pohjoinen kaupunki elää - kuvateosta varten kuvattua materiaalia Kemlin kaupungista vuosilta 1966-67. Oulu - kaupungin muuttuva omakuva -teoksen						
Kok.muod. saatu tieto							
Julkistukset	Saanio, Matti. Pohjoinen kaupunki elää. Kuvateos Kemistä. Otava 1968; Saanio,						
Valokuvaluokitus							
Kulttuuriluokitus							
Asiasanat VALO							
Asiasanat VESA	kaupungit, kaupunkiväestö, metsäteollisuus, tehtaat, muutos						
Erisnimet							
Lisätiedot							
Lähteet							
Kuvatyytit ja koot							
Aineiston määrä	Tarkenne ☐ tarkka ☐ arvio						
Merkinnät							
Kuntoraportti	Liitä						
Säilytyspaikka	Tilapäinen sijainti						
KANSIOITA:5							
Tunnus	Nimi	Lehtiä	Kuvia				
O1	Kemi 1966-1967, Tyttö yksin suuressa metsässä 1960	80	324	Avaa			
O2	Oulu 1971	67	69	Avaa			
O4	Kaupunki - välitila - maaseutu 1960-1974	35		Avaa			
O3	Oulu 1971-1972, Oulunsalo 1983	34	31	Avaa			
O5	Veitsiluoto 1969-1971	44	2	Avaa			
Lisää kansio							

Diaari	Sarja	KANSIO	Lehti	Liuska	Kuva	J-kuva	
Tunnus D2008:169/O/O1						Lisää kansio	
Kansiotunnus	O1					Tietue	129
Tallennuspäivä	22.3.2011	Päivityspäivä	20.9.2011	Tallentaja	amw	Päivittäjä	amw
Aiemmat ark.tunnukset							
Proriteetti							
Ryhmän nimi	Kemi 1966-1967, Tyttö yksin suuressa metsässä 1960						
Valokuvaaja	Saanio, Matti						
Kuvauspaikka	Kemi	kaupunki					
	4	Kemijoki	luonnon paikan nimi				
Kuvausaika alku	1960-00-00	- 1968-00-00	Tarkenne				
Ajoituksen peruste							
Sisällönkuvailu	Pohjoinen kaupunki elää - kuvateosta varten kuvattua materiaalia Kemian kaupungista vuosilta 1966-67. Kansiota löytyy kolmeatoista kuvaa lukuunottamatta						
Kok.muod. saatu tieto	Kemi 1966-1967						
Julkistukset	Saanio, Matti. Pohjoinen kaupunki elää. Kuvateos Kemistä. Otava 1968; Saanio,						
Valokuvausluokitus	arkkitehtuurikuvat, henkilökuvat,						
Kulttuuriluokitus							
Asiasanat VALO							
Asiasanat VESA	kaupungit, kaupunkiväestö, satamat, laivat, rahtilaivat, talvimerenkulku, laiturit,						
Erisnimet	Körkkö, Auli	henkilöt					
	1						
Lisätiedot	Kansiossa on runsaasti erilaisia vedostusmerkintöjä. Lyijykynällä tehdyt merkinnät						
Lähteet							
Kuvatyyppi ja koot	monokromaattiset negatiivit	kino					
	monokromaattiset negatiivit	60x60					
Aineiston määrä						Tarkenne ☐ tarkka ☐ arvio	
Merkinnät							
Kuntoraportti						Liitä	
Säilytyspaikka	Tilapäinen sijainti						
NEGATIIVILEHTIÄ KANSIOSSA80							
Tunnus	Nimi	Liuskoja		Kuvia			
1	Ihmisiä Kemian satamassa	1	1		Avaa		
2	Miehet ja pikkulapsi				Avaa		
3	Merellä Kemian edustalla	2	3		Avaa		
4	Näkymiä Kemistä	5	7		Avaa		
5	Pohjoismaiden Yhdyspankki Kemissä	1	1		Avaa		
						Lisää negalehti	

Diaari	Sarja	Kansio	LEHTI	Liuska	Kuva	J-kuva	
Tunnus D2008:169/O/O1/1						Lisää negalehti	
Negalehden tunnus	1					Tietue	3580
Tallennuspäivä	18.8.2011	Päivityspvm	20.9.2011	Tallentaja	amw	Päivittäjä	amw
Aiemmat ark.tunnukset					Proriteetti		
Ryhmän nimi	Ihmiä Kemín satamassa						
Valokuvaajat	Saanio, Matti						
Kuvauspaikat	Kemi	kaupunki					-
	2	Rovaniemen maalaiskunta, Oikarainen					-
Kuvausaika alku	1966-00-00	-	Tarkenne				
Ajoituksen peruste							
Sisällönkuvailu	Vanha, hattupäinen nainen seisoo oven suussa. Suuri joukko miehiä seisomassa satamalaiturilla, möljällä. Veneitä ja pieni proomu satamassa. Lippalakkipäinen mies						
Kok.muod. saatu tieto	Matkat / Kemi Möljä. Seitapiirin maalausleiri. Oikarainen. Satama. 1966 Ahtaajat.						
Julkistukset	Saanio, Matti. Pohjoinen kaupunki elää. Kuvateos Kemistä. Otava 1968. V. osa						
<u>Kuvailu 1998-2001</u>							
Valokuvaluokitus							
Kulttuuriluokitus							
Asiasanat VALO							
VESA	satamat, ahtaajat, satamatyöntekijät, veneet, proomut, työmiehet						
<u>Aiheen lisätieto 1998-2001</u>							
<u>Huomautukset 1998-2001</u>							
Erisnimet							
Lisätiedot							
Lähteet							
<u>Kuvatyyppi</u>							
Kuvatyytit ja koot	monokromaattiset negatiivit	60x60					-
Aineiston määrä 1998-2001	13	Tarkenne	☒ tarkka	☐ arvio			
Merkinnät							
Kuntoraportti						Liitä	
Säilytyspaikka			Tilapäinen sijainti				
Kuvaviitteet							
NEGATIIVILIUSKOJA NEGALEHDELLI 1							
Tunnus	Nimi				Kuvia		
1	Työläisnaisen muotokuva				1	Avaa	
Lisää negaliuska							

Diaari		Sarja		Kansio		Lehti		LIUSKA		Kuva		J-kuva			
Tunnus D2008:169/O/O1/1/1												Lisää negaliuska			
Negaliuskan tunnus		1						Tietue		1623					
Tallennuspäivä		18.8.2011		Päivityspäivä		18.8.2011		Tallentaja		amw		Päivittäjä		amw	
Aiemmat ark.tunnukset															
Proriteetti															
Ryhmän nimi		Työläisnaisen muotokuva													
Valokuvaajat		Saanio, Matti													
Valokuvaamot															
Kuvauspaikat		Kemi										-			
Kuvausaika alku		1966-00-00		-		Tarkenne									
Ajoituksen peruste															
Sisällönkuvailu		Kaksi puolikuvaa puurakennuksen ovensuussa seisovasta hattupäisestä, vanhasta työläisnaisesta.													
Kok.muod. saatu tieto															
Julkistukset		Saanio, Matti. Pohjoinen kaupunki elää. Kuvateos Kemistä. Otava 1968. V. osa													
Valokuvausluokitus		henkilökuvat										+		-	
Kulttuuriluokitus															
Asiasanat VALO															
Asiasanat VESA		työläiset, naiset													
Erisnimet															
Lisätiedot															
Lähteet															
Kuvatyytit ja koot															
Aineiston määrä		2		Tarkenne		☐ tarkka		☐ arvio							
Merkinnät															
Kuntoraportti															
Säilytyspaikka		Tilapäinen sijainti													
KUVIA NEGALIUSKALL#1															
Tunnus		Nimi						J-kuvia							
1												Avaa			
Lisää kuva															

Diaari		Saria		Kansio		Lehti		Liuska		KILVA		L-kuva					
Tunnus D2008:169/O/O1/1/1/1																	
Päivitetävissä		☒ kyllä ☐ ei		Tietueen status ☐ hyväksytty ☒ ei hyväksytty													
Tietue	720334																
Tallennuspäivä	18.8.2011			Päivityspäivä	19.9.2011			Tallentaja	amw		Päivittäjä	am					
Päivityshistoria	18.8.2011 amw, 19.9.2011 amw,																
Diaarinumero	2008		:	169		Alanro	1		=	D2008:169/1		L					
Muut arkistot																	
Kokoelma	Matti Saanio											i					
Valokuvaaja												+		-		i	
Valokuvaaja epäselvä	Saanio, Matti																
Valokuvaamo												+		-		i	
Kuvaamo epäselvä																	
Teoskokonaisuudet																	
Teosnimi																	
Kuvausaika	1966-00-00																
Ajoituksen peruste																	
Kuvauspaikka	Kemi											-		+			
	1																
Sisällönkuvailu	Työläisnainen seisoo puurakennuksen ovensuussa. Naisella on yllään takki, päässään hattu ja silmälasit. Nainen katsoo vakavana, terävästi vasemmalle																
Valokuvausluokitus	henkilökuvat											+		-			
Kulttuuriluokitus																	
Asiasanat: Valo																	
Asiasanat: Vesa	työläiset, naiset, vanhukset																
Erisnimet																	
Julkist. näyttelyissä																	
Julkaisut	Saanio, Matti. Pohjoinen kaupunki elää. Kuvateos Kemistä. Otava 1968. V.																
Käyttöhistoria																	
Merkinnät	harmaa pallo																
Merkinnän tyyppi	☒ käsinkirjoitettu		☐ leimaus		☐ kaiverrus		☐ tarra		☐ niittaus		☐ raaputus		☐ liimalla kiinnitetty		☐ valotus		
Käyttörajoitukset																	
Dokumentointi	☐ perusluettelointi		☐ luokittelu		☐ indeksointi		☐ digitointi										
Huomiota kunnosta																	
Kuvatyyppi	negatiivi																
Muoto ja suunta	☐ vaakakuva		☐ neliö		☐ epäsymmetrinen		☒ pystykuva		☐ soikea		☐ Other...						
JÄLKITUOTANTO																	
Tunnus	Tallennuspvm	Kuvatyyppi	Käyttötarkoitus	Valmistuspvm.													

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

Tunnus D2008:169//14/30/2/35

Päivitetävissä kyllä ei Tietueen status hyväksyty ei hyväksyty

Tietue 719947

Tallennuspäivä 25.5.2011

Päivityspäivä 7.11.2012

Tallentaja amw Päivittäjä adm

Päivityshistoria 25.5.2011 amw, 7.11.2012 admin,

Diaarinumero 2008 : 169 Alanro 35 = D2008:169/35 L

Muut arkistot

Kokoelma Matti Saanio i

Valokuvaaja

Valokuvaaja epäselvä Saanio, Matti

Valokuvaamo

Kuvaamo epäselvä

Teoskokonaisuudet

Teosnimi

Kuvausaika 1967-00-00 -

Ajoituksen peruste

Kuvauspaikka

Inari kunta

2 Paksuvuono

luonnon paikan nimi

Sisällönkuvailu

Lähikuva Darja Jefremoffin tekemästä puisesta varoituskylistä. Kyltti on kiinnitetty tolppaan, joka on keskellä lampaiden laidunsaarta. Kyltissä lukee

Valokuvaluokitus

Kulttuuriluokitus

Asiasanat: Valo

Asiasanat: Vesa

kyltit, ohjeet, määräykset, varoitukset, lampaanhoito, kotieläinhoito

Erisnimet

Jefremoff, Darja henkilöt

1

Julkist. näyttelyissä

Julkaisut

Käyttöhistoria

Merkinnät

35, harmaa X harmaan ja punaisen ympyrän sisällä, sin. pallo, oranssi lappu:

Merkinnän tyyppi

 käsinkirjoitettu leimaus kaiverrus
 tarra niittaus raaputus
 liimalla kiinnitetty valotus

Käyttörajoitukset

Dokumentointi

 perusluettelointi luokittelu indeksointi digitointi

Huomiota kunnosta

Kuvatyyppi

negatiivi

Muoto ja suunta

 vaakakuva neliö epäsymmetrinen
 pystykuva soikea Other...**JÄLKITUOTANTO**

Tunnus Tallennuspvm Kuvatyyppi Käyttötarkoitus Valmistuspvm.

Tunnus	Tallennuspvm	Kuvatyyppi	Käyttötarkoitus	Valmistuspvm.

Lisää j-kuva

Diaari		Sarja		Kansio		LEHTI		Liuska		Kuva		J-kuva		
Tunnus D2008:169/I/14/30											Lisää negalehti			
Negalehden tunnus	30										Tietue		979	
Tallennuspäivä	26.1.1999		Päivityspvm	25.5.2011		Tallentaja	pet;		Päivittäjä	amw				
Aiemmat ark.tunnukset	I4:30						Proriteetti							
Ryhmän nimi	Inarin kesä													
Valokuvaajat	Saanio, Matti													
Kuvauspaikat	Inari, Paksuvuono											-		
	1													
Kuvausaika alku	1967-00-00		-				Tarkenne							
Ajoituksen peruste														
Sisällönkuvailu	Aapo Seppälä rakentaa Saanioiden kämppää Paksuvuonossa. Darja Jefremoffin lammassaareen tekemä varoituskyltti. Lampaat laitumella saarella. Saijetsin Yrjö													
Kok.muod. saatu tieto	Inari kesä / Mökin teko -67. Saijetsin Yrjö näyttää heinää. Paksuvuono. / Matin													
Julkistukset	Darjan varoitustaulkun kohdalla vedostusmerkkejä													
<u>Kuvailu 1998-2001</u>	Kämpän teko. Darjan varoitustaulu. Kalastaja ja poromies Yrjö Saijets töissä.													
Valokuvaaluokitus														
Kulttuuriluokitus														
Asiasanat VALO														
VESA	rakentaminen, puurakentaminen, lampaanhoito													
<u>Aiheen lisätieto 1998-2001</u>														
<u>Huomautukset 1998-2001</u>														
Erisnimet	Saanio, Mika		henkilöt											
	4 Saijets, Yrjö		henkilöt											
Lisätiedot														
Lähteet														
<u>Kuvatyyppi</u>	mv:kino													
Kuvatyytit ja koot	monokromaattiset negatiivit											kino		
Aineiston määrä 1998-2001	17						Tarkenne		☒ tarkka		☐ arvio			
Merkinnät	2/30-33: - Mika ja Aapo (Aapo yliviivattu), Elsa; 2/35: 35, harmaa X harmaan ja													
Kuntoraportti												Liitä		
Säilytyspaikka												Tilapäinen sijainti		
Kuvaviitteet														
NEGATIIVILIUSKOJA NEGALHDELLI2														
Tunnus	Nimi										Kuvia			
2	Matin kämppää rakennetaan, Darjan kyltti										1		Avaa	
4	Yrjö heinässä										1		Avaa	

Diaari	Sarja	KANSIO	Lehti	Liuska	Kuva	J-kuva	
Tunnus D2008:169/I/14						Lisää kansio	
Kansiotunnus	I4	Tietue	22				
Tallennuspäivä	13.12.2010	Päivityspäivä	13.3.2013	Tallentaja	admin	Päivittäjä	amw
Aiemmat ark.tunnukset	I4						
Proriteetti							
Ryhmän nimi	Inari 1965-70, kaksi negatiivilehteä 1970-luvulta						
Valokuvaaja	Saanio, Matti; Saanio, Mika						
Kuvauspaikka	Inari	kunta					
	1						
Kuvausaika alku	1965	- 1978	Tarkenne				
Ajoituksen peruste							
Sisällönkuvailu	Kansion alussa käsinkirjoitettu sisällysluettelo. Piilola. Pojat, Kaisa, Kekkonen (huone?); piisi ja mummo, Nellim; Kodan pohja; tynkky (pitäisikö olla tykky?),						
Kok.muod. saatu tieto							
Julkistukset	Rumpu ja kamera, Gallen-Kallelan museo, Espoo 5.9. - 26.10.1997 ?						
Valokuvausluokitus	henkilökuvat, luonnonkuvat,						
Kulttuuriluokitus							
Asiasanat VALO							
Asiasanat VESA	poro, poronhoito, poromiehet, saamelaiset, kalastus, verkkokalastus, kalastajat,						
Erisnimet	Saanio, Mika	henkilöt					
	5	Montell-Saanio, Elsa	henkilöt				
Lisätiedot							
Lähteet							
Kuvatyytit ja koot	monokromaattiset negatiivit						
		kino					
Aineiston määrä	Tarkenne ☐ tarkka ☐ arvio						
Merkinnät							
Kuntoraportti	Liitä						
Säilytyspaikka	Tilapäinen sijainti						
NEGATIIVILEHTIÄ KANSIOSSA42							
Tunnus	Nimi	Liuskoja	Kuvia				
1	Näkymiä pihapiiristä Njammijärveltä	6	4	Ava			
2	Inarilaista elämänmenoa	4	5	Ava			
3	Maisemia Inarista	3	5	Ava			
4	negatiivilehti puuttuu			Ava			
5	Talvisia näkymiä Kessijärveltä	3	4	Ava			
Liisää negalehti							

Diaari **SARJA** Kansio Lehti Liuska Kuva J-kuva

Lisää sarja

Tunnus D2008:169/I

Sarjan tunnus I Tietue 3

Tallennuspäivä 13.12.2010 Päivityspäivä 14.12.2010 Tallentaja admin Päivittäjä ani

Aiemmat ark.tunnukset I

Proriteetti

Sarjan nimi Inari

Valokuvaaja

Kuvauspaikka

Kuvausaika alku - Tarkenne

Ajoituksen peruste

Sisällönkuvailu

Kok.muod. saatu tieto

Julkistukset

Valokuvausluokitus

Kulttuuriluokitus

Asiasanat VALO

Asiasanat VESA

Erisnimet

Lisätiedot

Lähteet

Kuvatyytit ja koot

Aineiston määrä Tarkenne tarkka arvio

Merkinnät

Kuntoraportti Liitä

Säilytyspaikka Tilapäinen sijainti

KANSIOITA:13

Tunnus	Nimi	Lehtiä	Kuvia	
I1	Inari 1950-luvun lopulla, 1 lehti 1960-luvun alusta	37	201	Avaa
I2	Inari, 1960-luku. Muutama kuva Oikaraisesta ja 50-luvulta	37	159	Avaa
I3	Inari 1958-1977, talvi, Vätsäri, Solojärvi, poroerotus	60	214	Avaa
I4	Inari 1965-70, kaksi negatiivilehteä 1970-luvulta	42	107	Avaa

ESIMERKKI HIERARKKISISTA TUNNUKSISTA

Hierarkian taso	Tunnus
Kokoelma	D1979:13
Sarjat	D1979:13_s1
Ryhmät	D1979:13_s1_r1
Alaryhmät	D1979:13_s1_r1_r1
Kuvaustapahtuma	D1979:13_s1_r1_r1_k1
Valokuva	D1979:13_s1_r1_r1_k1_1
Jälkituotantokuva	D1979:13_s1_r1_r1_k1_1_j1

